

Verksamhetsplan för morgon- och eftermiddagsverksamhet

KAUNIAISTEN KAUPUNKI
GRANKULLA STAD

Innehåll

2 Lagstadgad morgon- och eftermiddagsverksamhet	3
3 Morgon- och eftermiddagsverksamhetens värdegrund och uppgifter	4
4 Verksamhetsidén för morgon- och eftermiddagsverksamheten i Grankulla	5
5 Innehåll inom morgon- och eftermiddagsverksamhet	6
6 Lokaler	11
7 Översikt över det dagliga programmet för morgon- och eftermiddagsverksamhet	11
8 Mellanmål	12
9. Regler i morgon- och eftermiddagsverksamhet	12
10 Ledare	12
11 Information och samarbete	14
12 Barn som behöver stöd i morgon- och eftermiddagsverksamheten	15
13 Ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet.....	16
14 Klientavgifter, avgiftslättnader och avtalsändringar i morgon- och eftermiddagsverksamhet.....	17
15 Säkerhet och försäkringar	19
16 Uppföljning, utvärdering och statistik av morgon- och eftermiddagsverksamhet.....	20
17 Skolspecifik läsårsplan.....	20

1 Inledning

Med morgon- och eftermiddagsverksamhet avses ledd verksamhet för elever som en kommun ansvarar för i sin helhet enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998).

Grunderna, målen och verksamhetsprinciperna för morgon- och eftermiddagsverksamheten fastställs i kapitel 8a i lagen om grundläggande utbildning (628/1998). I enlighet med lagen bestämmer Utbildningsstyrelsen om morgon- och eftermiddagsverksamhetens mål och centrala innehåll i Grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen (2011). Enligt Utbildningsstyrelsens grunder har verksamheten en egen karaktär som betonar högklassig fritidsverksamhet. Morgon- och eftermiddagsverksamhet främjar relationer mellan elever, skoltrivsel och skolhälsa samt stöder skolarbete. Verksamheten är en betydande del av skolgemenskapen och barnets dagliga verksamhetsmiljö. Verksamheten bedrivs antingen i skolans lokaler eller i närliggande lokaler som passar för verksamheten.

Den här verksamhetsplanen har utarbetats för att stödja genomförande av morgon- och eftermiddagsverksamhet i Grankulla stad i enlighet med lagen om grundläggande utbildning. Planen har upprättats i enlighet med Grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen (2011), med hänsyn till lokala förhållanden. Verksamhetsplanen upprättas som ett samarbete mellan bildningssektorn och skolorna. De skolspecifika ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten ansvarar för genomförande av planen i samarbete med rektorerna, koordinatören för eftermiddagsverksamheten och undervisningschefen. Verksamhetsplanen gäller från och med 1.8.2023.

Även morgon och eftermiddagsverksamheten gör upp en läsårsplan där man beaktar skolornas olika fest- och temadagar samt mångvetenskapliga lärområden. Läsårsplanen förs varje år till utskotten för undervisning och småbarnspedagogik för kännedom.

2 Lagstadgad morgon- och eftermiddagsverksamhet

Grankulla stad ordnar morgon- och eftermiddagsverksamhet för elever i årskurserna 1–2 inom den grundläggande utbildningen och för elever i årskurserna 1–9 som får särskilt stöd. Morgon- och eftermiddagsverksamheten är avgiftsbelagd.

Verksamheten ordnas på skoldagar under skolans läsår, i regel skolmorgnar från kl. 7.30 tills lektionerna börjar och eftermiddagar kl. 12.00–17.00. Verksamheten ordnas inte om en skoldag infaller på en lördag, under vardagshelger och skollov och på enskilda utbildningsdagar för personalen inom morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Morgon- och eftermiddagsverksamhet anordnas för elever inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen i Mäntymäen koulu och för elever inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen i Granhultsskolan.

3 Morgon- och eftermiddagsverksamhetens värdegrund och uppgifter

Enligt Utbildningsstyrelsens grunder för morgon- och eftermiddagsverksamheten (2011) bygger verksamheten på värdegrunden för den grundläggande utbildningen, som omfattar mänskliga rättigheter, jämlikhet, demokrati, bevarande av naturens mångfald och omgivningens livskraft samt tolerans för kulturell mångfald. Verksamheten ska på samma sätt som den grundläggande utbildningen främja social gemenskap, ansvarskänsla och respekt för individens rättigheter och friheter.

Den samhälleliga utgångspunkten för ordnandet av morgon- och eftermiddagsverksamhet är att erbjuda barnen en trygg uppväxtmiljö. Enligt lagen om grundläggande utbildning är syftet med morgon- och eftermiddagsverksamheten att stödja hemmets och skolans fostrande arbete samt att stödja utvecklingen av barnens känsloliv och barnens etiska utveckling. Morgon- och eftermiddagsverksamheten ska dessutom främja barnens välfärd och jämlikhet i samhället samt förebygga utslagning och öka delaktigheten.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten främjar barnens helhetsmässiga välbefinnande ur följande synvinklar:

- att erbjuda barnen ledd fritidsverksamhet,
- att stödja barnens uppväxt och utveckling,
- att stödja barnens skolgång och lärande,
- att ingripa tidigt och att ge social bekräftelse. (Utbildningsstyrelse 2011.)

Morgon- och eftermiddagsverksamheten bildar tillsammans med småbarnspedagogiken, förskolan och den grundläggande utbildningen en helhet som stöder barnets välfärd och hemmets och skolans fostrande arbete. Morgon- och eftermiddagsverksamheten ska erbjuda barnen mångsidiga möjligheter att delta i ledd och rekreerande verksamhet och möjliggöra också behövlig vila för barnen. (Lagen om grundläggande utbildning.)

Den bärande tanken i den grundläggande utbildningen i Grankulla är att skapa en enhetlig skolgång för barn och unga i årskurserna 0–9. Den grundläggande utbildningen samt morgon- och eftermiddagsverksamheten utgör en väsentlig del av barns och ungas vardag. I skolan samt inom morgon- och eftermiddagsverksamheten växer barn och unga upp i en trygg miljö som utvecklar individens olika färdigheter och förmågor mot vuxen ålder.

Kärnan i läroplanen är skapande av en enhetlig verksamhetskultur för grundläggande utbildningen. Inom den grundläggande utbildningen och morgon- och

eftermiddagsverksamheten skapas och upprätthålls en verksamhetskultur som främjar lärande, delaktighet, välfärd och en hållbar livsstil. Eleverna deltar i att skapa verksamhetsstrukturer enligt sin åldersnivå. Utrymme ges för barns och ungas egna sätt att påverka och elevernas upplevelse av att saker kan påverkas stärks.

Grundläggande utbildning utvecklas läroplansenligt och som en pedagogiskt sammanhängande helhet. Denna riktning följs även i utvecklingen av morgon- och eftermiddagsverksamhet.

I den finskspråkiga grundläggande utbildningens värdegrund betonas de följande lokala prioriteringarna:

- Ekosocial bildning
- Kulturell mångfald
- Levande tvåspråkighet

I den svenskspråkiga grundläggande utbildningens värdegrund betonas de följande prioriteringarna:

- Varje elev är individuell och varje elev har rätt till bra undervisning.
- Människlighet, utbildning, jämlikhet och demokrati
- Kulturell mångfald är rikedom.
- Nödvändigheten av en hållbar livsstil.

4 Verksamhetsidén för morgon- och eftermiddagsverksamheten i Grankulla

Målet med morgon- och eftermiddagsverksamheten i Grankulla stad är att tillhandahålla en lugn, trygg och mångsidig verksamhetsmiljö som i samarbete med skolan och hemmen stöder barnets delaktighet, övergripande välfärd, tillväxt och lärande. Morgon- och eftermiddagsverksamheten är rekreerande och högklassig fritidsverksamhet som utförs av yrkeskunniga ledare. Dessutom erbjuds barn i Grankullas eftermiddagsverksamhet mångsidiga hobbymöjligheter i samarbete med Granimodellen och skolornas egen klubbverksamhet.

Utgångspunkten för planeringen av morgon- och eftermiddagsverksamhet är både elevens och gruppens behov och önskemål samt skolans övriga verksamhet. Barnen deltar i planering, genomförande och utvärdering av morgon- och eftermiddagsverksamhet. I verksamheten skapas situationer som ökar barnets upplevelser av delaktighet. Ledarna ansvarar för att uppfostra barnet till att bli medlem i gemenskapen. Verksamhetsplanering utifrån barnets behov stärker känslan av att tillhöra den egna gruppen.

Morgon- och eftermiddagsverksamheten rytmiserar kring vila, läxor, mellanmål, fri lek, konst och skapande arbete, motion och andra mångsidiga ledda aktiviteter. Barnen har gott

om tid för sina egna fria lekar varje dag. Å andra sidan finns det också aktiviteter och saker att göra med och under ledning av en vuxen för de barn som vill och behöver mer handledning. Barn får röra sig mycket och mångsidigt under eftermiddagsverksamheten. De vuxna handleder också vid behov lek med motion och rörelse så att alla barn rör på sig.

Vi strävar efter att ordna olika hobbyklubbar utanför eftermiddagsverksamheten, såsom Granimodellens eller skolornas andra klubbar, på sådana tider att deltagande i klubbarna är möjligt under eller efter eftermiddagsverksamheten.

Utöver skolans lokaler utnyttjar eftermiddagsverksamheten naturen i omgivningen, stadens andra tjänster som lämpar sig för eftermiddagsverksamheten samt andra utflyktsmål i mån av möjlighet.

Inom morgonverksamheten genomförs liknande innehåll som dock är mer begränsat eftersom verksamhetens varaktighet är kortare och vanligtvis deltar endast ett fåtal barn i verksamheten.

Vårdnadshavarnas idéer och tankar beaktas också i planeringen av morgon- och eftermiddagsverksamheten. Vårdnadshavarna kan uttrycka sina önskemål till exempel på vårdnadshavarmötet som hålls under hösten.

Därutöver syftar verksamheten till att beakta aktuella tyngdpunkter i skolan enligt skolans läsårsplan och övriga planer. På det här sättet blir barnets dag en så enhetlig helhet som möjligt, och morgon- och eftermiddagsverksamheten bidrar för sin del till skolans mål inom fostran och undervisning.

5 Innehåll inom morgon- och eftermiddagsverksamhet

Morgon- och eftermiddagsverksamheten ska bestå av följande innehållsmässiga helheter:

- etisk utveckling och jämställdhet
- lek och samspel
- motion och utevistelse
- kultur och traditioner
- praktiska färdigheter och pyssel
- visuellt, musikaliskt, kroppsligt och verbalt uttryck
- mediekunskap
- vardagssysslor, livsmiljö och hållbar livsstil
- olika teoretiska och praktiska ämnen

(Grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten inom den grundläggande utbildningen 2011.)

Dessutom beaktas i verksamheten barnens individuella behov av vila genom att erbjuda passliga platser och tider för vila. Eftermiddagsklubben har också en gemensam mellanmålstid.

5.1 Etisk utveckling och jämställdhet

Den etiska utgångspunkten för verksamheten är värdegrunden för den grundläggande utbildningen och de principer för fostran som hemmen och skolan kommit överens om. I morgon- och eftermiddagsverksamheten handleds barnen att ta ansvar för sitt eget och andras välbefinnande, känslor och konsekvenser som det egna beteendet leder till, följande av gruppens regler samt sin inställning till omgivningen och naturen.

I morgon- och eftermiddagsverksamheten betonas hänsyn till andra, vänlighet, hjälpsamhet och gemensamma diskussioner om frågor som är viktiga för barn. Ledarna stöder barnets självförtroende och -uppskattning, och de behandlar varje barnet som individ. Barnet godkänns för den han eller hon är och barnet handleds att godkänna även andra människor trots olika utgångspunkter och förmågor. Syftet är att varje barn ska känna sig som en jämställd och likvärdig medlem i gruppen, oavsett varje individs behov och olikheter.

För morgon- och eftermiddagsverksamheten skapas regler som alla barn och vuxna förbinder sig att följa. I reglerna beaktas såväl säkerhet som principer för positiv interaktion. Mobbning, trakasserier och våld är inte tillåtet i varken morgon- och eftermiddagsverksamheten eller i våra skolor. Det är viktigt att vårdnadshavare informerar ledarna om osakligt beteende. Barn uppmanas också att omedelbart berätta för en vuxen om de ser eller upplever något som inte är rätt under morgon- eller eftermiddagsverksamheten. I situationer med mobbning, våld och trakasserier följs den skolspecifika planen mot mobbning, våld och trakasserier, som anpassas till morgon- och eftermiddagsverksamheten.

I konfliktsituationer hörs varje part och vars och ens synpunkter och åsikter värderas och diskuteras. Med hjälp av ett konstruktivt och lösningsorienterat handlings sätt förebyggs nya konflikter och övas förmågan att lösa konflikter. Vid behov deltar även barnens vårdnadshavare eller annan skolpersonal såsom en lärare eller kurator i diskussionerna.

Skolorna i Grankulla använder Må bra-läroplanen för undervisning i välmående. Planens teman och övningar ingår också i morgon- och eftermiddagsverksamheten för att stärka barnens övergripande välbefinnande och interaktionsfärdigheter.

5.2 Lek och samspel

Vi leker inom morgon- och eftermiddagsverksamheten varje dag. I lekarna kan barnen koppla av, lära sig nya färdigheter, bygga gruppsammanhållning, använda sin fantasi och vara kreativa. Leken delas in i fri lek och ledda lek-/aktivitetsstunder inomhus och utomhus.

I fri lek eller lek på egen hand leker barnen självständigt medan ledaren ser till att leken går bra. Ledarna övar interaktionsfärdigheterna genom att uppmuntra barnen att

- leka med varandra
- lära och komma överens om regler och att följa dessa
- lösa konflikter
- ta hänsyn till andra

Vid ledda lek-/aktivitetsstunder är ledaren också ledare för leken och ser till att leken går bra. Barn uppmuntras också att delta i ledda lekar. Aktivitetsstunder ordnas med musik- och motionslekar, bollspel samt gårdslekar och traditionella lekar. Planeringen utgår från barnens behov och föremålen för barnens intresse.

Ledarna satsar på lekar som bygger gruppsammanhållning särskilt under början av hösten. I lekarna kan barnen lära känna varandra samt öva att ta hänsyn till andra, följa reglerna och lösa konflikter. Barnen får också modet att vara sig själv som en del av gruppen.

För lekarna har morgon- och eftermiddagsverksamheten leksaker, spel och motionsredskap. Dessutom kan man komma överens om gemensamma leksaks- och speldagar då barnen får ta med egna leksaker och spel till verksamheten.

5.3 Motion och utevistelse

Barnen rör på sig inomhus och/eller utomhus varje dag i eftermiddagsklubben. Tid avsätts för både motion på eget initiativ och mångsidig ledd motion. Ansvar för den dagliga motionen ligger hos ledarna. Därtill ingår Granimodellens klubbverksamhet i eftermiddagsverksamheten, vilken innehåller motionsklubbar och andra klubbar.

Precis som i lekar lär sig barnen flera olika färdigheter då de rör på sig, såsom motoriska färdigheter, interaktionsförmåga, att följa regler, att lösa konflikter och självkontroll. Barnen förstår sin egen kropp och får erfarenheter av självförmåga genom rörelse och motion. Därför är det viktigt att motionsstunder är positiva och ledarna uppmuntrar alla barn att aktivt och ivrigt röra på sig efter sin egen kompetensnivå.

I eftermiddagsklubben finns utrustning för motion inomhus och utomhus för barnens användning. I eftermiddagsverksamheten gör vi också utflykter till den omgivande naturen och i mån av möjlighet till andra idrottsanläggningar såsom idrottsplaner, skridskoplaner eller pulkabacken.

5.4 Kultur och traditioner

Barn i morgon- och eftermiddagsverksamhet kommer från många olika kulturer och sociala grupper. Det är viktigt att barn får lära känna seder och traditioner som skiljer sig från deras hemförhållanden.

Den kulturfostran som genomförs i eftermiddagsverksamheten är praktiskt inriktat. Man kan lära känna olika kulturer och traditioner genom lekar, pyssel, årstidsfester samt sagor och berättelser som ledaren läser. Dessutom kan man lära sig mer om olika kulturer med hjälp av barn och ledare med olika kulturella bakgrunder samt genom att t.ex. genomföra kulturprojekt tillsammans med familjerna och skolan. Fostran till kulturell mångfald grundar sig inom morgon- och eftermiddagsverksamheten på mänskliga rättigheter, likvärdighet, jämlikhet, tolerans och demokrati. Det går hand i hand med barnets etiska tillväxt.

Skolans omgivning, hembygden och deras historia bekantas med på utflykter och i mån av möjlighet med hjälp av småskaliga projekt.

5.5 Praktiska färdigheter och pyssel

I morgon- och eftermiddagsverksamheten övas praktiska färdigheter varje vecka. Barnen har möjlighet att pyssla på egna villkor varje dag. Pysselredskap finns till hands och utöver ledda pysselstunder som ordnas varje vecka får barnen använda dessa självständigt.

Ledarna visar olika arbetsmetoder för barnen, till exempel att måla och rita med olika redskap, att handarbeta och arbeta med modeller samt hur man kan återvinna när man pysslar. Barnen övar sina motoriska färdigheter och ledarna stöder barnen i övningen.

En mängd olika material används mångsidigt i pyssel. Framför allt använder vi material som finns i naturen och återvunnet material.

I pyssel uppmuntras barn att använda sin fantasi, att vara kreativa, att lösa problem och att arbeta noggrant och uthålligt. Färdiga arbeten och arbetsprocessen diskuteras tillsammans och uppskattas.

5.6 Uttryck

I morgon- och eftermiddagsverksamheten övas dagligen visuella, kroppsliga och språkliga uttryck med spel, lekar, musik, dramaövningar, föreställningar och bildkonst. Med hjälp av skapande verksamhet lär sig barnet att identifiera sina egna känslor och utveckla sin uttrycksförmåga.

Musiken är en del av morgon- och eftermiddagsverksamheten. Musiken stöder barnets tillväxt och utveckling och ger upplevelser av att lyckas. Möjliga metoder är gemensamma sånger, sånglekar, danser, teater, traditionella lekar, musikritning, och olika ramsor. Barnen kan i mån av möjlighet pröva på att spela olika musikinstrument. Med hjälp av musiken lär barnen känna finländska och övriga musikkulturer.

5.7 Mediekunskap

Mediekunskap hjälper barnen att agera tryggt med olika medier, i egenskap av såväl användare som producenter. I morgon- och eftermiddagsverksamheten kan man diskutera medieinnehåll som intresserar barnen. Därtill kan barnen lära sig om olika mediekanaler samt IT-utrustning och hur man använder den. Om barnen så önskar kan de även göra medierelaterade projekt såsom en egen tidning, fotoutställningar eller videor.

I övningen av mediekunskap betonas barnens intressen och trygghet i media. Ledarna lyssnar noga på hurdana ämnen och innehåll i medier barnen talar om. Ledarna diskuterar dessa vid behov med barnen och informerar vårdnadshavarna om åldersanpassad medieanvändning.

Egna mobiltelefoner lämnas i ryggsäcken under morgon- och eftermiddagsverksamheten, såvida användningen inte har avtalats separat, till exempel på speldagen. Hemmet ansvarar för alla enheter och utrustningar som barnet tar med sig till morgon- och eftermiddagsverksamheten.

5.8 Vardagssysslor, livsmiljö och hållbar livsstil

Barnet tillägnar sig ett hållbart levnadssätt med ansvar för miljön med hjälp av olika spel och lekar, genom att sköta om den gemensamma miljön, genom att sköta om egna och gemensamma saker samt genom att respektera djur och växter. Barnen erbjuds personliga, positiva erfarenheter av naturen genom utflykter och lekar i den närliggande naturen.

I morgon- och eftermiddagsverksamheten får barnet lära sig hälsosamma levnadsvanor, motion på eget initiativ, hygien och att ta hand om renlighet och ordning. Den egna verksamhetsmiljön hålls ren tillsammans och barnen lärs att städa efter sig. Samtidigt skapar vardagliga sysslor upplevelser av delaktighet, självständighet och ansvar för barn. Barn kan organisera och planera lekar, spel och andra aktiviteter, hjälpa till att städa efter måltiden, ta hand om sina egna och gemensamma saker och hjälpa varandra och vuxna.

I morgon- och eftermiddagsverksamheten försöker man minska användningen av naturresurser genom återvinning och källsortering samt genom att fästa uppmärksamhet vid el- och vattenförbrukningen. Avfallsmängden minskas bland annat genom att undvika engångskärl och välja natur- och återvinningsmaterial vid pyssel.

5.9 Olika teoretiska och praktiska ämnen

I morgon- och eftermiddagsverksamheten diskuteras även andra olika teoretiska och praktiska ämnen som kan uppstå från barnens önskemål, festdagar eller andra temadagar i skolan, mångvetenskapliga lärområden och aktuella frågor.

6 Lokaler

De lokaler som morgon- och eftermiddagsverksamheten använder avtalas årligen med rektorerna. De utvalda lokalerna möjliggör mångsidig verksamhet och differentiering av verksamheten.

De lokaler som kan användas varierar och de kan vara bland annat gymnastiksalen, en bibliotekslokal, matsalen och lämpliga klassrummen och korridorerna i skolan. En stor del av verksamheten sker ute på skolgården eller på utflykter i närområdena.

7 Översikt över det dagliga programmet för morgon- och eftermiddagsverksamhet

Barnet kan komma till morgonverksamheten från och med kl. 7.30 och delta i verksamheten fram till lektionerna börjar. I morgonverksamheten ingår gemensam ledd verksamhet, fri lek och samvaro.

Eleven kommer till den överenskomna mötesplatsen för eftermiddagsverksamheten då hans lektion har slutat. På mötesplatsen antecknar ledarna för eftermiddagsverksamheten elevens närvaro på en lista. Om barnet inte har kommit till verksamheten utreds orsaken till frånvaron. Under de första verksamhetsdagarna i början av höstterminen hämtas eleverna från sina klasser.

Barnen delas in i små grupper med egna ledare. Ledaren följer med gruppen och leder under eftermiddagen aktivitetsstunder med olika innehåll (se innehåll för morgon- och eftermiddagsverksamheten). Gruppernas ledare kan bytas enligt personalens arbetsskift.

Under eftermiddagen har barnen även möjlighet till fri lek, utevistelser och att göra läxor, under ledarens övervakning. Barnets vårdnadshavare har dock ansvaret för läxorna. Läsläxor görs hemma.

Mellanmålet äts vanligen mellan klockan 14 och 15.

Barnet får åka hem självständigt från eftermiddagsverksamheten ifall vårdnadshavarna har meddelat det direkt till ledarna. I annat fall överlämnas barnet endast till vårdnadshavaren eller en reservavhämtare som vårdnadshavaren har meddelat. Barnets avresa antecknas i listan.

8 Mellanmål

Ett mellanmål ingår i eftermiddagsverksamheten, och det levereras till skolan från stadens centralkök. Mellanmålet ingår i månadsavgiften för eftermiddagsverksamheten.

Mellanmålet äts normalt runt 14.00–15.00, beroende på dagens program.

I mellanmålet beaktas barnens specialdieter och allergier, samt familjernas etiska och religiösa övertygelse. Vårdnadshavarna ansvarar för att meddela om barnets allergier och specialkost vid ansökan om en plats i eftermiddagsverksamhet och koordinatör för eftermiddagsverksamhet förmedlar denna information till ledarna för eftermiddagsverksamhet.

Mellanmålet äts vanligtvis på den egna platsen vid matbordet, men ibland kan mellanmålet ätas under en utflykt. Mellanmålet är en lugn stund av samvaro, då vi diskuterar dagens gång och hur barnen mår och lär oss sociala färdigheter och gott bordsskick. I eftermiddagsverksamheten lär barn sig att äta mångsidigt. Efter mellanmålet städar barnet sin egen plats enligt instruktionerna.

9. Regler i morgon- och eftermiddagsverksamhet

I morgon- och eftermiddagsverksamheten följs skolans ordningsregler och dessutom kommer man årligen överens om egna regler för morgon- och eftermiddagsverksamheten. Barnen deltar i upprättandet av de egna reglerna. I situationer med mobbning, våld och trakasserier följs den skolspecifika planen mot mobbning, våld och trakasserier.

I morgon- och eftermiddagsverksamheten ligger fokus särskilt på att förstärka det önskade beteendet och att ta hänsyn till positiva saker. Ledarna övervakar dock att barnen följer reglerna. Ledarna ser också till att om barnen bryter mot reglerna resulterar det i gemensamt överenskomna följder. Ledarna stöder barnen i att hitta bättre alternativa handlingssätt och öva på självreglering.

10 Ledare

Ledarna har professionellt ansvar för barnens fostran och omsorg i morgon- och eftermiddagsverksamheten. Den vägledande principen för ledarnas arbete är fostringspartnerskap som avser de professionella pedagogernas engagemang att tillsammans med vårdnadshavare stödja barnets tillväxt, utveckling och lärande. Att stödja pedagogiskt arbete i hemmet och skolan förutsätter samarbete som bygger på ömsesidig

respekt och jämlikhet. Den närmaste chefen för ledarna i morgon- och eftermiddagsverksamheten är skolans rektor.

Behörighetskraven för ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet fastställs i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet (986/1998) § 9 a. I denna paragraf sägs *att behörig som ledare i eftermiddagsverksamheten är den som 1) har avlagt för uppgiften lämplig högskoleexamen, examen på institutnivå, yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som har i samband med utbildningen inhämtad eller genom erfarenhet visad förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp eller 2) har behörighet att meddela klassundervisning, förskoleundervisning, specialundervisning eller ämnesundervisning eller som elevhandledare.* Minst en av ledarna inom morgon- och/eller eftermiddagsverksamheten (ansvarig ledare) både i Mäntymäen koulu och Granhultsskolan ska uppfylla behörighetskraven i förordningen och alla måste vara lämpliga för branschen. Den brottsliga bakgrunden hos de personer som arbetar inom morgon- och eftermiddagsverksamhet kontrolleras.

Både i Mäntymäen koulu och Granhultsskolan arbetar två ansvariga ledare för eftermiddagsverksamhet som har specifika ansvarsuppgifter och helhetsansvar för planeringen och genomförandet av verksamheten. Dessutom har de till uppgift att handleda barnen. Förutom att handleda barn ingår i den ansvariga ledarens uppgifter att:

- planera den dagliga morgon- och eftermiddagsverksamheten och göra långsiktig pedagogisk planering tillsammans med rektorerna och koordinatören,
- leda teamet i morgon- och eftermiddagsverksamheten och övervaka hela verksamheten,
- introducera nya anställda i arbetet tillsammans med rektorerna och koordinatören,
- ansvara för kommunikationen med hemmen, skolan och koordinatören (ansvar för samarbetet med skolan, föräldramöten, månadsinfo o.s.v.),
- delta i samplaneringstiden på skolan under året enligt överenskommelse (exempelvis möten om skolans verksamhetskultur och säkerhet, samplanering av lärare i årskurserna 1–2),
- tillsammans med rektorerna övervaka att säkerhets- och räddningsplanen för skolan följs under morgon- och eftermiddagsverksamheten samt informera de övriga ledarna och andra involverade personer om säkerhetsrisker
- ändra arbetsskiften för de anställda inom morgon- och eftermiddagsverksamheten vid behov i samarbete med rektorerna,
- ordna vikarier för ledarna inom morgon- och eftermiddagsverksamheten via Seure eller via skolornas egna vikarielistor om ledaren inte behövs för resten av skoldagen,
- införskaffa redskap och material för morgon- och eftermiddagsverksamheten i samarbete med rektorerna och koordinatören,
- anteckna barnens närvaro för uppföljning av verksamheten och fakturering samt förmedla informationen till koordinatören.

Dessutom arbetar ett tillräckligt antal ledare i gruppen, beroende på antal barn, lokaler och aktiviteter. Målet är att ha en vuxen per elva barn. Alla ledare ansvarar för säkerhet inom

morgon- och eftermiddagsverksamheten, samarbete med hemmen och skolorna, hänsyn till barnens individuella och gruppbehov, interaktion som stöder barnens tillväxt och lärande samt att generellt organisera givande morgon- och eftermiddagsverksamhet. Ledarna deltar i utbildningar vid behov.

Ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten introduceras i de bestämmelser som gäller hanteringen av personuppgifter, sekretess och tystnadsplikt samt i förpliktelserna i barnskyddslagen. Våra ledare undertecknar ett sekretessavtal som en del av sitt arbetsavtal och som binder dem även efter anställningsförhållandets slut.

11 Information och samarbete

Man kommer skriftligen överens med familjerna om när barnet deltar i morgon- eller eftermiddagsverksamheten, vem som kan hämta barnet och om barnet får åka hem ensamt. Vårdnadshavare informeras i god tid om undantag inom morgon- och eftermiddagsverksamheten. Vårdnadshavare ska meddela om ändringar i sitt barns morgon- och eftermiddagsverksamhet i god tid. Ett ömsesidigt effektivt informationsflöde skapar trygghet och förtroende.

Kommunikationskanalen mellan morgon- och eftermiddagsverksamheten och hemmet är främst Wilma och telefonen. De ansvariga ledarna skickar regelbundet information till vårdnadshavarna om verksamheten i Wilma. Akuta ärenden kan meddelas per telefon. Dessutom säkerställer den dagliga interaktionen när vårdnadshavaren hämtar barnet ett naturligt informationsflöde om barnets dag.

Situationer och utmaningar under barnets skoldag kan påverka aktiviteter inom morgon- och eftermiddagsverksamheten och tvärtom. Målet med samarbete mellan morgon- och eftermiddagsverksamheten, hemmet och skolan är barnets bästa, säkerhet och förebyggande av problem. Därför hoppas vi att vårdnadshavare ger ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten tillstånd att diskutera frågor som ansluter sig till barnets skolgång och morgon- eller eftermiddagsverksamhet med lärarna och elevvårdsgruppen. Vårdnadshavarnas samtycke till informationsflödet säkerställs från fall till fall.

Ett startmöte ordnas alltid i början av hösten med rektor, biträdande rektor och lärare. Under mötet kommer deltagarna överens om bland annat verksamhets sätt för samarbete, regelbundna möten, informationskanaler och tidtabeller. Dessutom träffar ansvariga ledare regelbundet skolans kontaktperson, dvs. biträdande rektor och koordinatör för eftermiddagsverksamhet. De ansvariga ledarna deltar vid behov även i samplaneringstiden på skolan då ämnet är till exempel skolans verksamhetskultur och trygghet, temadagar som gäller skolan och då verksamheten i årskurserna 1–2 planeras.

Under hösten hålls ett vårdnadshavarmöte om morgon- och eftermiddagsverksamhet i Mäntymäen koulu och Granhultsskolan. I mötet presenteras verksamheten och lokaler. Dessutom går man igenom vardagliga ärenden som är viktiga för effektivt samarbete, såsom

huvuddragen i verksamheten, regler, kommunikationsrutiner och de utflykts-, leksaks- och andra exceptionella dagar vi har kännedom om. På mötet hörs också vårdnadshavarnas önskemål om planering av verksamhetens innehåll och praxis.

12 Barn som behöver stöd i morgon- och eftermiddagsverksamheten

Morgon- och eftermiddagsverksamhet stärker barnens helhetsmässiga tillväxt och utveckling. Elever som har beviljats särskilt stöd är berättigade att ansöka om morgon- och eftermiddagsverksamhet för hela den grundläggande utbildningen.

Vid planering av arbetssätt, innehåll och verksamhetsmiljön beaktas barnens ålder och utvecklingsfas samt individuella behov. Morgon- och eftermiddagsverksamheten planeras för att vara tydlig och förutsägbar, vilket är fördelaktigt för alla barn men speciellt för de barn som behöver intensifierat eller särskilt stöd.

Högklassig morgon- och eftermiddagsverksamhet stöder utvecklingen av självkänsla och egen aktivitet, social tillväxt och självständighet i enlighet med barnens egna förutsättningar. Barn uppmuntras att ta initiativ och vara aktiva. Barnen erbjuds möjligheter att uppleva framgång och arbeta med andra. Regler och självreglering övas i spel och lekar. Särskild uppmärksamhet ägnas åt färdigheten att arbeta med andra och att främja positiv interaktion.

Ledarnas kunskap om elever är viktig för att möta barnens stödbehov. En del av ledarna är bekanta för elever redan från skoldagen. Ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten samarbetar med skolan. Skolans elevvårdsgrupp inskolar vid behov ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten i att möta barnens stödbehov. Ledarna får också fortbildning vid behov. Samarbete med vårdnadshavare utgör också en viktig del av kunskapen om eleverna och om att möta stödbehov.

Anordnandet av morgon- och eftermiddagsverksamhet för en elev som får intensifierat eller särskilt stöd planeras i samarbete med vårdnadshavarna och vid behov med skolans mångprofessionella team. I det här fallet funderar man tillsammans hur behoven hos eleven som får intensifierat eller särskilt stöd kan beaktas samt hur målen relaterade till tillväxt och utveckling kan beaktas i morgon- och eftermiddagsverksamheten. På så sätt blir elevens dag en pedagogisk helhet. De elever som har en personlig assistent som stödåtgärd under skoldagen har också en assistent i morgon- och eftermiddagsverksamhet vid behov.

Information om tillhandahållande av intensifierat och särskilt stöd, relaterade dokument och uppgifter i dokumenten är sekretessbelagda. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter om eleven till personalen i morgon- och eftermiddagsverksamheten förutsätter ett specifikt tillstånd för informationsöverföring från vårdnadshavaren. Ledaren för morgon- och/eller eftermiddagsverksamhet kan med vårdnadshavarens tillstånd delta i utarbetandet av

planen för elevens lärande som ingår i intensifierat stöd eller i utarbetandet av den individuella planen för anordnande av undervisning (IP) som ingår i särskilt stöd.

13 Ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet

Information om ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet ges i första hand via Wilma och på stadens webbplats.

13.1 Ansökan till nästa läsårs morgon- och eftermiddagsverksamhet

Alla elever i första och andra årskursen i den grundläggande utbildningen i Grankulla stad samt de elever i grundläggande utbildningen som har beviljats särskilt stöd har rätt att delta i skolornas morgon- och eftermiddagsverksamhet. Morgon- och eftermiddagsverksamheten är avgiftsbelagd.

Blivande elever i första årskursen informeras om ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet samtidigt som de anmäler sig till skolan i december–januari. Blivande elever i andra årskursen och elever som får särskilt stöd informeras om ansökan till nästa läsårs morgon- och eftermiddagsverksamhet under våren i första årskursen. Koordinatörn för morgon- och eftermiddagsverksamhet informerar i samarbete med rektorerna om ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet.

Ansökningsblanketten för morgon- och eftermiddagsverksamhet är öppen i Wilma-systemet 1–14.5. Koordinatörn för morgon- och eftermiddagsverksamhet behandlar ansökningarna och beslut fattas inom bildningssektorn. Därefter meddelas vårdnadshavare om beslutet under maj–juni. Under den egentliga beslutsprocessen kan den beviljade platsen ännu återtä. Beslutet innehåller anvisningar om hur och när detta sker.

Ifall den elektroniska ansökan i Wilma-systemet av någon anledning inte lyckas ska vårdnadshavare fylla i ansökan som finns på webbsidan för Grankulla stads morgon- och eftermiddagsverksamhet och lämna in den till koordinatörn för eftermiddagsverksamhet senast 14.5. Ansökan kan lämnas in antingen till stadshuset i pappersform eller till registraturen (kirjaamo@kauniainen.fi). Ansökan kan även hämtas i pappersform på skolans kansli.

Då vårdnadshavarna agerar enligt anvisningarna i detta avsnitt kan barnet delta i morgon- och eftermiddagsverksamhet så snart skolan börjar i augusti.

13.2. Ansökan till morgon- och eftermiddagsverksamhet under läsåret

Om barnet anmälas till morgon- och/eller eftermiddagsverksamhet efter 14.5, på sommaren eller mitt under läsåret, kan hen börja i morgon- och/eller eftermiddagsverksamheten enligt följande:

- Om barnet anmälas 15.5–20.8 till morgon- och/eller eftermiddagsverksamhet kan barnet delta i verksamheten från och med 1.9.
- Om ansökan görs 21.8 eller senare kan barnet delta i verksamheten efter en hel kalendermånad från anmälan, dvs. om anmälan görs i september kan barnet delta i verksamheten från och med 1.11.

14 Klientavgifter, avgiftslättnader och avtalsändringar i morgon- och eftermiddagsverksamhet

14.1 Klientavgifter

Platser i morgon- och eftermiddagsverksamhet beviljas för hela läsåret och en månadsavgift tas ut för dem. Avgiften bestäms enligt barnets vårdtid.

Klientavgifterna för eftermiddagsverksamheten är följande:

- 80 euro/mån: 3 dagar i veckan, 5 timmar per dag (till kl. 17.00)
- 100 euro/mån: 5 dagar i veckan, 4 timmar per dag (till kl. 16.00)
- 120 euro/mån: 5 dagar i veckan, 5 timmar per dag (till kl. 17.00)

Avgiften för morgonverksamheten är 25 euro per månad och med denna avgift kan barnet delta i morgonverksamheten alla skoldagar från kl. 7.30 tills lektionerna börjar.

Om eftermiddagsverksamhet ges under högst 10 dagar en viss månad, tas endast hälften av avgiften ut.

Om ett barn på grund av sjukdom inte kan delta i eftermiddagsverksamheten under fler än 10 dagar i en kalendermånad, tas endast hälften av avgiften ut. Om frånvaron på grund av sjukdom pågår i en hel kalendermånad, tas ingen avgift ut. För sjukfrånvaro behövs ett läkarintyg.

Om barnet av någon annan anledning inte deltar i eftermiddagsverksamheten under en hel kalendermånad, tas hälften av avgiften ut. Om barnet av någon annan anledning inte deltar i eftermiddagsverksamheten för en del av månaden tas den normala klientavgiften ut.

Avgiften för morgonverksamheten ska betalas i sin helhet, även om barnet deltar i morgonverksamheten endast sällan eller inte alls, trots att ett avtal har gjorts.

Semester påverkar inte storleken på månadsavgifter för morgon- och eftermiddagsverksamheten.

Avgifterna för morgon- och eftermiddagsverksamhet kan indrivas. Kostnaderna för indrivning tas ut från kunden.

14.2 Avtalsändringar och uppsägning av plats

Om ett barn som i början av läsåret anmälts till tjänsten slutar under året (om vårdnadshavarna säger upp avtalet om morgon- och/eller eftermiddagsverksamheten), faktureras vårdnadshavarna full klientavgift till slutet av den månad som följer efter uppsägningsmånaden. Till exempel om uppsägningen görs 15.8 träder uppsägningen i kraft 1.10. En normal månadsavgift tas ut för uppsägningstiden.

De ändringar i antalet timmar som barnet är i eftermiddagsverksamhet och som påverkar faktureringen träder också i kraft efter en hel kalendermånad.

Uppsägning av platsen i morgon- och/eller eftermiddagsverksamheten samt avtalsändringar meddelas skriftligen till koordinatören för eftermiddagsverksamhet.

14.3 Avgiftslättnader och befrielser från avgiften

Avgiften efterskänkas eller nedsätts, om det finns skäl till det med beaktande av vårdnadshavarens underhållsskyldighet eller utkomstmöjligheter eller vårdsynpunkter.

Avgiftsbefrielse ansöks med en blankett som finns på morgon- och eftermiddagsverksamhetens webbsida. I ansökan ska bifogas en tillräcklig utredning av inkomstuppgifter (till exempel skatteintyg och utredning av månadsinkomster) eller utlåtande från socialvården. Ansökan om avgiftsbefrielse lämnas in till koordinatören för eftermiddagsverksamheten. Undervisningschefen fattar beslut om avgiftsbefrielse. Morgon- och eftermiddagsverksamheten är avgiftsfri för elever med funktionsnedsättning om verksamheten har antecknats i elevens specialomsorgsprogram.

Principerna för avgiftslättnader följer tabellen över inkomstgränser som trädde i kraft 1.8.2022.

Antal personer i familjen	Bruttoinkomstgräns euro/mån för befrielse från avgift	Bruttoinkomstgräns euro/mån för halvering av avgift
2	2 189	2 840
3	2 825	3 489

4	3 207	4 147
5	3 590	4 293
6	3 971	4 438
Om familjen har fler än 6 medlemmar, höjs den inkomstgräns som avgiften baserar sig på med 197 euro för varje följande minderårigt barn i familjen.		

15 Säkerhet och försäkringar

De ansvariga ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten tillsammans med rektorerna övervakar uppföljningen av skolans säkerhets- och räddningsplan under morgon- och eftermiddagsverksamheten och ser till att säkerhetsrisker meddelas till alla nödvändiga samarbetsparter. Planen ses över på skolorna årligen och därutöver vid behov.

Alla ledare för morgon- och eftermiddagsverksamhet tar tillsammans hand om verksamhetens säkerhet genom att handleda barnen att följa säkerhetsplanen, skolans ordningsregler, morgon- och eftermiddagsverksamhetens egna regler och vuxnas instruktioner.

En utrymningsövning anordnas för de barn som deltar i eftermiddagsverksamheten och personalen minst en gång om året.

För vikarier finns en introduktionsmapp i morgon- och eftermiddagsverksamheten. I mappen finns verksamhetens allmänna praxis, nödvändig information om barnen och ledarnas arbetsbeskrivning. I mappen finns också en krisplan och säkerhetsanvisningar.

Om barnet betar sig i morgon- och eftermiddagsverksamheten på ett sätt som äventyrar det egna eller andra barnens fysiska eller psykiska säkerhet och integritet, meddelar ledarna till de involverade barnens hem och rektorn. Fallet behandlas i enlighet med de överenskomna verksamhetsprinciperna för morgon- och eftermiddagsverksamheten och skolans ordningsregler. Därtill konsulteras skolans elevvårdsgrupp vid behov.

Det är viktigt att alla vårdnadshavare ger sina kontaktuppgifter till skolan och eftermiddagsverksamheten och ser till att uppgifterna är aktuella. Vårdnadshavaren ska gå att kontakta medan barnet är i morgon- och eftermiddagsverksamhet, till exempel på grund av barnets insjuknande, olycka eller annan akut situation.

Om barnet inte hämtas från eftermiddagsverksamheten tills den överenskomna tidpunkten kontaktas vårdnadshavaren per telefon. Personalen handlar enligt överenskommen verksamhetsmodell genom att kontakta socialjour och vid behov överlämnar barnet till socialarbetarna i följande fall: vårdnadshavaren eller den avhämtare som vårdnadshavaren har meddelat kan inte nås, vårdnadshavaren hinner inte till verksamhetsplatsen någorlunda snabbt, barnet kan inte överlämnas till avhämtaren till exempel då avhämtaren är under

påverkan av rusmedel, det finns ett besöksförbud mot avhämtaren eller det handlar om ett övervakat umgänge.

Personalen i morgon- och eftermiddagsverksamheten och de deltagande barnen är försäkrade för olyckor. Försäkringen gäller då eleven deltar i morgon- och eftermiddagsverksamheten och Granimodellens klubbar samt på hemresor.

16 Uppföljning, utvärdering och statistik av morgon- och eftermiddagsverksamhet

Barnets närvaro registreras dagligen. Med hjälp av bokföringen följs andelen deltagare upp, användningstimmar och förändringar i antalet barn. Vi svarar varje år på nationella enkäter om morgon- och eftermiddagsverksamhet. Enkäter skickas regelbundet till vårdnadshavare, barn som deltar i verksamheten och personalen för att utveckla verksamheten.

Frågor som beaktas vid utvärdering av verksamheten omfattar bland annat

- mål för morgon- och eftermiddagsverksamheten,
- omfattning och verksamhetstid,
- ansökan och urvalskriterier,
- barn med särskilda behov i morgon- och eftermiddagsverksamhet,
- verksamhetsmiljön,
- samarbete med hemmen,
- samarbete med skolan.

17 Skolspecifik läsårsplan

I början av läsåret gör de ansvariga ledarna för morgon- och eftermiddagsverksamheten tillsammans med rektorerna och koordinatören för eftermiddagsverksamhet upp en skolspecifik läsårsplan för morgon- och eftermiddagsverksamheten.